

Juristforbundets politiske og organisasjonspolitiske plattformer 2026-2028

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Landsmøtet skal behandle forslag til politisk og organisasjonspolitisk plattform for Juristforbundet for perioden 2026-2028.

Den politiske plattformen, «Juridisk kompetanse – rettsstatens beredskap», samler Juristforbundets politiske prinsipper, prioriteringer og standpunkter og gir retning for det politiske arbeidet i perioden. Den organisasjonspolitiske plattformen, «Et sterkere Juristforbund», samler de viktigste organisatoriske prioriteringene for perioden og skal bidra til at forbundet har kapasitet og gjennomslagskraft til å ivareta sine roller som fagforening, profesjonsorganisasjon og samfunnsaktør.

Plattformene er utviklet med utgangspunkt i Juristforbundets vedtekter, prinsippprogrammet, tidligere hovedsatsingsområder, strategien JF2030 og øvrige landsmøtevedtak og politiske dokumenter.

Bakgrunn, forankring og utviklingsprosess

På landsmøtet i 2024 vedtok Juristforbundet JF2030 som strategisk retning for utviklingen av organisasjonen. Strategien hadde som mål å utvikle «ett forbund – ett samlet lag», styrke Juristforbundets rolle som interessepolitisk aktør, involvere medlemmene og opptre mer samlet og koordinert». Landsmøtet vedtok samtidig prinsippprogrammet og hovedsatsingsområdene for perioden 2025-2026.

Høsten 2025 tok hovedstyret initiativ til å styrke prioriteringene og det politiske arbeidet i forbundet. Hovedstyret pekte ut tre satsingsområder forbundet skulle prioritere:

- Kunstig intelligens og digitalisering
- Tilgang til domstolene
- Beredskap

I januar 2026 ga hovedstyret sekretariatet mandat til å starte arbeidet med å samle Juristforbundets politikk i et overordnet politisk dokument.

Arbeidet har siden utviklet seg til å omfatte både en politisk og en organisasjonspolitisk plattform. Utgangspunktet har vært at Juristforbundet trenger en tydelig samlet retning for den kommende landsmøteperioden, både for hva forbundet skal arbeide for politisk, og for hvordan organisasjonen skal utvikles for å kunne nå disse målene.

Arbeidet med den politiske plattformen har vært forankret gjennom flere trinn i organisasjonen.

Som grunnlag for politisk verksted våren 2026, ble det gjennomført en undersøkelse blant tillitsvalgte.

Hovedstyret og samtlige landsmøtedelegater var invitert da politisk verksted ble gjennomført i mai 2026. Her ble «Synliggjøring av juridisk kompetanse» og «Lønns- og arbeidsvilkår» løftet frem som ytterligere to politiske satsingsområder, i tillegg til de tre hovedstyret prioriterte høsten 2025. «Tilgang til domstolene» ble senere omdefinert til «Rettsikkerhet for alle».

På dette grunnlaget ble det utarbeidet et samlet forslag til politisk dokument, og hovedstyret godkjente dokumentet som arbeidsform og planen for videreutvikling 18. juni 2026.

Etter en omfattende revisjon ble utkastet 3. juli 2026 sendt på høring i seksjonene via seksjonsstyrene. Høringen omfattet også hovedstyret, Kvinneutvalget, Inkluderings- og mangfoldsutvalget og ledergruppen i sekretariatet. Det ble bl.a. bedt om innspill til politisk retning og prioriteringer, balansen mellom medlemsperspektivet, profesjonen og samfunnsrollen, og om det manglet viktige prinsipper eller satsinger.

Høringsinnspillene er gjennomgått og vurdert, og er i stor grad innarbeidet i den foreliggende plattformen. Høringen har også bidratt til å tydeliggjøre plattformens struktur og funksjon som styringsdokument.

Den organisasjonspolitiske plattformen bygger særlig på JF2030 og de organisatoriske delene av tidligere hovedsatsingsområder. Den samler disse prioriteringene og konkretiserer hvilke organisatoriske forutsetninger som skal bidra til at Juristforbundet kan være en sterk fagforening, profesjonsorganisasjon og samfunnsaktør.

To plattformer – en samlet retning

Plattformene representerer en ny måte å samle og strukturere Juristforbundets politiske og organisasjonspolitiske retning på.

Den politiske plattformen er det overordnede styringsdokumentet for forbundets politiske virksomhet. Den samler prinsipper, politiske prioriteringer og standpunkter og angir retningen for det politiske arbeidet. Plattformen er bygget opp rundt fem hovedsatsingsområder:

1. Lønns- og arbeidsvilkår
2. Juridisk kompetanse som samfunnsressurs
3. Rettssikkerhet for alle
4. Kunstig intelligens og digitalisering
5. Beredskap

Den organisasjonspolitiske plattformen utdyper to hovedsatsingsområder:

1. Et samlet og tydelig forbund
2. Rekruttere, utvikle og beholde medlemmer gjennom hele karrieren

Plattformene utfyller hverandre. Den politiske plattformen angir hva Juristforbundet vil oppnå politisk, mens den organisasjonspolitiske plattformen angir hvilke organisatoriske forutsetninger som må være på plass for å nå disse målene.

Sammen gir plattformene et samlet rammeverk for å utvikle Juristforbundet som medlemsorganisasjon og fagforening, men også forbundets arbeid i rollen som profesjonsorganisasjon og samfunnsaktør.

Et styringsdokument – og et felles politisk grunnlag

Den politiske plattformen skal gi retning for Juristforbundets arbeid mellom landsmøtene og gi et felles grunnlag for politiske prioriteringer og uttalelser.

Samtidig skal den gjøre forbundets politikk tilgjengelig på tvers av organisasjonen. Når prinsipper, prioriteringer og standpunkter samles i ett dokument, blir det lettere å finne frem til forbundets politikk og se hvordan de ulike delene henger sammen.

Dette har også en demokratisk side. En samlet og tilgjengelig politikk gir medlemmer, tillitsvalgte og politiske organer bedre grunnlag for å bruke, diskutere og videreutvikle Juristforbundets politikk. Plattformen er derfor også et demokratiseringsprosjekt.

Videreføring og utvikling av Juristforbundets politikk

Plattformen bygger på Juristforbundets eksisterende styringsdokumenter og politiske vedtak. En betydelig del av innholdet er en sammenstilling og systematisering av politikk som allerede er vedtatt. Samtidig inneholder plattformen presiseringer og videreutvikling av eksisterende politikk, samt nye politiske standpunkter.

Plattformen viderefører dermed Juristforbundets politiske grunnlag, samtidig som den gir en tydeligere struktur for prioriteringene og utvikler politikken på områder der det er behov for en ny eller tydeligere retning.

Forholdet til prinsippprogrammet

Prinsippene i den politiske plattformen angir den prinsipielle rammen for Juristforbundets politikk og meningsyttringer. De bygger i stor grad på prinsippprogrammet som ble vedtatt av landsmøtet i 2024.

Som en del av arbeidet med den nye politiske plattformen, er prinsippene gjennomgått samlet. De er tilpasset slik at de både skal underbygge politikken innenfor det enkelte satsingsområde, og samtidig kunne fungere samlet som Juristforbundets prinsipper. I gjennomgangen er det særlig lagt vekt på at prinsippene skal kunne stå alene, være mer varige enn konkrete politiske prioriteringer, kunne begrunne flere politiske standpunkter og være på om lag samme prinsipielle nivå.

Det er derfor gjort enkelte presiseringer og suppleringer der det har vært behov for å tydeliggjøre eller fylle prinsipielle hull.

En forskjell fra tidligere er at prinsippene nå presenteres sammen med og rammer inn hvert av de politiske satsingsområdene. Slik blir prinsippene også brukt til å sette politiske standpunkter og krav i sammenheng, i stedet for at de presenteres og leses for seg.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hovedstyrets forslag til Juristforbundets politiske og organisasjonspolitiske plattformer for perioden 2026-2028 med vedlegg, inkl. prinsippprogram og hovedsatsingsområder ref. Juristforbundets vedtekter § 3-2-2, vedtas.

Forslag til protokolltekst:

Hovedstyrets forslag til Juristforbundets politiske og organisasjonspolitiske plattformer for perioden 2026-2028 med vedlegg, inkl. prinsippprogram og hovedsatsingsområder ref. Juristforbundets vedtekter § 3-2-2, ble vedtatt.

Vedlegg:

- Politisk plattform 2026-2028
- Organisasjonspolitisk plattform 2026-2028
- Samlet oversikt over prinsippene i politisk plattform 2026-2028